

რეზონანსი

№ 16

თფილისი

1907

კვირა, 23 სექტემბერი

ცალკე ნომერი 5 კაპ.

გახტო ჩვენი გზა... გამოვერთ შეიძლება ყოველ თვის პირველ რიცხვში... განცხადების დანი: ჩვეულებრივი სტრუქტურის პირველი კვადრანტი პეტრიტი ღირს 15 კ., უკანასკნელზე — 10 კ. ხელსაწყოები...
ადრესი: ტიფლისი, კონტორა რედაქციის „ჩვენი გზა“, Великo-княжеская № 35.

№ 16

ყოველ-ღიუხრი საკოალიტივო და სალიტერატურო გაზეთი

№ 16

ყოველღიუხრი საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

რეზონანსი

გამოდის თფილისში 1907 წლის 2 სექტემბრიდან.

გაზეთის ფასი: ერთი წლით 7 მან., ნახევარი წლით 4 მან., ერთი თვით ქალაქ გარეთ 90 კაპიკი.

დასაბუქდათ გამოგზავნილი წერილები სუფთათა უნდა იყოს დაწერილი ერთ გვერდზე.

ხელმოწერილი წერილები არ დაიბეჭდება. დაუბეჭდავ მცირე წერილებს და კორესპონდენტებს რედაქცია არ ინახავს. ერთი თვით ინახება მხოლოდ ვრცელი წერილები. წერილობითი ცნობებისთვის საჭიროა საფოსტო მარკები. პირადად მოლაპარაკება რედაქციასთან შეიძლება დღის 10 საათიდან ნაშუადღევს 2 საათამდე. კვირა-უქმობით დღის 11 და 12 საათამდე.

გაზეთის ფასი: პირველ გვერდზე სტ. პეტრიტი 15 კ., მეოთხეზე 10 კაპ. ფოსტის ადრესი: ტიფლისი, კონტორა რედაქციის „ჩვენი გზა“, Великo-княжеская № 35.

გამეტი „რეზონანსი“... რედაქციის კანტორა დაბეჭდვითაა ცხადებს, როგორც ავენტების, ისე სხვათა საყურადღებოთ, რომ ფული უსათუოდ შემდეგ ადრესზე უნდა გამოგზავნოს: ტიფლისი, ტიპოგრაფია „Сорапань“ НЕСТОРУ КИШВАРДИЕВИЧУ ЦИЦАДЗЕ.

პენსიონის საკრძოლო... არა ერთჯერ მივიღებთ თხოვნით და მღარილი ზოგიერთი აგრეთვე ასეთის ანგარიშს დროზე გასწორებით, მაგრამ ამით. ასეთების საყურადღებოთ ერთჯერ კიდევ ვაცხადებთ, რომ თუ შემდეგ ანგარიშები დროზე არ გასწორდეს, იძულებული ვიქნებით გაზეთების გზავნა მოუსპოთ და გაზეთის ფურცლებზე გამოცხადდეთ მათი სახელი და გვარი.

მშობლები: ესტატე მაქსიმეს ძე მასხულია, ანანტასია ლაზარეს ასული მასხულიასი და ფოთელი ამხანაგები გულითადის მშუხარებით აუწყებენ ნათესავთა და ნაცნობთ

გრიგოლ ესტატეს ძე მასხულიას უდროვით გარდაცვალებას, ცხედარს გამოასვენებენ საკუთარი სახლიდან 24 სექტემბერს დღის 4 საათზე, ქ. ფოთი, რაქის ქუჩა.

პრემიები სასაქონლო სთათბიკლო.

თფილისის ქალაქის გამგებმა საყოველთაოდ აცხადებს, რომ თანახმად სახელმწიფო სათათბიროს არჩევნების შესახებ გამოცემულ ინსტრუქციის მე-20 მუხლის, რომელიც დამტკიცებულია შინაგან საქმეთა მინისტრის მიერ ამა მიმდინარე წლის 27 აგვისტოდან, იმ ამომრჩეველს, რომელსაც არ მიუღია სახელმწიფო განცხადება და კონვერტები საარჩევნო სიისათვის შეუძლია მიმართოს შემოადინებული მისაღებათ ქალაქის გამგებებს. ამასთან უნდა წარადგინოს თავისი ვინაობის დამაბტკიცებელი საბუთი, რომელიც გამოცემული უნდა იყოს: პოლიციისაგან, მონრეიტორულ შუამდგომლობას, ნოტარიუსისაგან, სამრეწველო მფლობელისაგან, ან მთავრობის, საზოგადო, ან წოდებრივი დაწესებულებათაგან, სადაც ამომრჩეველი ითვლება სასახურში. შემოსვენებული მოქმედები უკან არ დაუბრუნდებათ. ამომრჩეველი, რომელიც არ მიიღებს სახელმწიფო განცხადებას, ან თუ ასეთი დაეკარგება, ინსტრუქციის მე-23 მუხ. თანახმად, დაშვებულ იქნება იქ, სადაც არჩევნები სწარმოვებს, მხოლოდ იმ შემთხვევაში თუ რომ წარმოადგენს შემოადინებულ თავის ვინაობის დამაბტკიცებელ საბუთებს. (2-5-1)

ი. გომართელი... მარგალიტა იქტამბრიანს მიიღებს ავთომოფეებს ქ. თფილისში. გოლოვინის შრასნიქტი, თამაშევის სასალი № 33.

მედიცინის დოქტორი... ს. ა. ლიური... სამედიცინო სამხედრო-საქვიმო აკადემიის კლინიკის ყოფილი ორდინატორი შუკის, შალოის და ცხინკის იღებს ყოველდღე ავთომოფეებს დღის 1-2 ს. და საღამოს 5-7 ს. პეტერბურგის ქ. № 10. ტელეფ. № 595.

ნაფიცი ვაილის თანახმად... იუნგი იოსების ძე პარუროვი... გადავიდა ვერის დამბაროზე (Верийский спускъ) სახლი № 11. 10-3

საკრედიტო კომისია... მირზოევის მიწებისა ანთ აცხადებს იმთ საყურადღებოთ, ვისაც მიწები აქვს აღებული, უსათუოდ მობრძანდენ და ნაშუადღევს კვირას, 23 სექტემბერს, დღის 1-ლ საათზე ანგარიშების გასაცნობათ. კრება ნებადართულია. 5-5-4

გამოცემული მასალები... აზვადებს მასალებს ქადაგით ევგენი და ს. მ. ვალო და დაბადაი სასაქონლო სთათბიკლო. აზვადებს აგრეთვე სასაქონლო სთათბიკლო მასალებს სასახის მისაღებათ. ადრესი: ელისაბედის ქუჩა, სახლი № 148, მასხაძის ბინა.

ბულ, პრევიციული გაზეთის სტატიკი... და თვით ახალ უნივერსიტეტის გახსნა... კი არღვევენ მის მშვიდობას, ითვლებიან საშიშრად, საფუძველთა შემარყვევლათა?

კადეტები არა ზოგავენ მკვერმეტყველებას, რომ მთავრობა მოალობონ როგორმე და დიპლომონ რაიმე დამოუბაზე. მაგრამ ამით. მთავრობა ოფიციალის „როსია“-ს საშუალებით ძალიან გარკვეულ პასუხს იძლევა: ვიცით, ვიცით რა შეიძლება ხარ და რა შეიძლება ტკივილიც გვალაპარაკებთ; თქვენ გინდათ სახელმწიფო ძალა-უფლება გამოგვართვათ ხელიდან, თქვენ გინდათ, რომ მთავრობამ იარაღი დაჰყაროს, რომ გულხელი დაიკრიფოს და მშვიდად უცქიროს იმს, თუ მასწავლებლები, ექიმები, სტუდენტები როგორ ანგრევენ იმპერიას, როგორ უწიან მის სასიცოცხლო ფუნქციებს? მთავრობა სისწორით არის მიხედვრილი. დიხ, კადეტები და მთელი გრეთ წოდებული განმთავისუფლებელთა ბანაკი ესწრაფის მთელი სახელმწიფო ძალა-უფლება გადასცეს ხალხს. ასეთ პირობებში მთავრობას შეუძლია თუ არა ჩამოადგეს? არა, არ შეუძლია. სხვა არა იყოს რა, თავის დაცვის ინსტრუქტი მას ავალდებს ბრძოლას, და ამ ბრძოლის საშუალებათ იგი ხმარობს ყველაფერს, რაც კი მის ხელთ არის.

მთავრობა სრულებითაც არ მალავს, იგი ხმარობს წმინდა ფიზიკურ ძალას, იგი პირდაპირ აცხადებს ხოლმე, რომ „შინაურ მტრებთან“ ნამდვილი ომი აქვს განადებული. ასე, როცა ამს წინათ მინისტრთა სამკომ იქონია მსჯელობა იმაზე, თუ როგორ აენახლურებინათ მშვიდობიან მკოვრებთან ის ქონება (ნოვიკოვის „დაჩა“ და სხ.), რომელიც გენ-გუბერნატორმა დუშაქემ გაანადგურა, გადაწყვეტილი იქნა წინახედის შესაფასებლათ იგივე საზომი აეღოთ, რაიც ჩვეულებრივ ომიანობის დროს, რასაკვირველია, შეიძლება შევადაროთ რუსეთის ხალხი იპროვინებს, ის კი დიდი შეტეობა იქნებოდა გვეფექა, ვითომ საგარეო და საშინაო მტრებს შორის არავითარი არსებობა ძირითადი განსხვავება არ იყოს. ერთი ასეთი განსხვავება ის არის, რომ თუ პირველი (საგარეო ომი) შეიძლება გათავდეს ან დამარცხებით ან გამარჯვებით, მეორე ყოველად შეუძლებელია გათავდეს მთავრობის გამარჯვებით. ისტორიამ ჯერ არ იცის ამის მაგალითი.

მერე რატომ ჰკონია მთავრობას, რომ საშიშრო ომი მისთვის უფრო სახედიერო იქნება, ვიდრე იყო გარეული? კადეტები ხომ მუდამ ჩასჩინებენ იმ ქეშმარტებს, რომ „შტაკებზე დაჯდომა“ შეუძლებელია. დიხ, მარა აი ოფიციალი „როსია“ როგორ მოხერხებულათ უბრუნებს სიტყვას: „შტაკებზე დაჯდომა რასაკვირველია, არ შეიძლება, მთავრობა, კი არსებობს, მაშასადამე შტაკებს გარდა მას ჰქონია კიდევ სხვა რამეც, სწორით ის, რის უქონლობას მთავრობას უკეთინებენ თვით კადეტები, ე. ი. ზნეობრივი ავტორიტეტი. „როსია“ გვასწავლის: „უკეთუ მთავრობა (ВЛАСТЬ) კანონიერია, იმ დრომდის, ვიდრე იგი მთავრობაა, ე. ი. იმ დრომდის, ვიდრე მას შეუძლიან ძალით დიფაროს თავი ყოველივე ზედმისვივან (покушение), იგი უიქველათ სარგებლობს ზნეობრივი ავტორიტეტი“. ამ სტრუქტურებში აღნიშნულია ის ქეშმარტები, რომ ფიზიკური ძალა სახელმწიფოში არ არის განყნებული, თვითმამქვიდ რამ, იგი მხოლოდ ზნეობრივ ძალს გამოხატულებდა. მართლაც და შტაკი თავისით არავითარ ძალას არ წარმოადგენს,

* ჩვენ აქ აღნიშნავთ განმანთავისუფლებელ მოძრაობის მიზანს და არ შევიღებთ იმის განხილვას, თუ ამ გზაზე რამ სიზოვრემდე ივლიან კადეტები.

იგი სრულიად უგებელ-უწყინარი ლიტონია, ვიდრე მს სალდათი აღებდეს ხელში; აგრეთვე თოვ-ზარბაზნიც თავისით არ ისვრიან, თუ ედამინები არ აამუშავებენ. მთავრობას აქვს ფიზიკური ძალა იმტომ, რომ მისკენ არის განსაზღვრული ნაწილი ხალხისა. მთავრობა ანუ ესა თუ ის სახელმწიფო რეჟიმი არ არის რაიმე უცხო, გარეშე მოვლენა, ანუ ხორცვეთი სოციალურ ორგანიზმისა; არა, იგია ღვიძლი შვილი, პირდაპირი ნაყოფი საზოგადოებრივ განვითარებისა. თუ არსებობს ესა თუ ის მთავრობა ანუ რეჟიმი, ეს იმას ნიშნავს, რომ იგი აკმაყოფილებს საზოგადოებრივ მოთხოვნებს, ემსახურება განსაზღვრული ნაწილის აღმამათა ინტერესებს, მათ მისწრაფებამიღალებს. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, თუ არსებობს ესა თუ ის მთავრობა ანუ რეჟიმი, ეს იმას ნიშნავს, რომ მას მოვებობა ზნეობრივი ავტორიტეტი.

მაგრამ არსებობა, მდგომარეობა ანუ მეცნიერულის ტერმინით სტატეკა მხოლოდ ერთი მხარეა სოციალურ მოვლენისა; იქვე ჩაქსოვილია მეორე მხარე, რომელიც არის მიმდინარეობა, განვითარება ანუ დინამიკა. სოციალური პროცესი ჩვენთვის სრულიად გაუგებარი დარჩებოდა, თუ მს არ განვიხილავდით ორივე თვალთახედვის წერტილიდან, ე. ი. როგორც სტატეკის, ისე დინამიკის მხრივ. და აი, თუ ასე ყოველმხრივ ავიღებთ საკითხს, დავრწმუნდებით, რომ თვზისი—მთავრობა არსებობს, მაშასადამე, მაშინვე აზნეობრივი ავტორიტეტი—განვითარების განსაზღვრულ წერტილზე აუცილებელია უნდა დაირღვეს, სახელდობრ მაშინ, როცა საზოგადოებრივი ცხოვრება აღწევს იმ დონეს, რომ ძველი პოლიტიკური ფორმები, ძველი სახელმწიფო რეჟიმი აუტანელ ზოაკილებათ უხდება ქვეყნის არსებობას და იწყება გრეთ წოდებული განმთავისუფლებელი მოძრაობა. ამ უკანასკნელის განხილვა უტყუარი მოწმეა იმისა, რომ ძველ მთავრობას, ძველ რეჟიმს აღარ მოეპოვება საკმაო ზნეობრივი ავტორიტეტი.

სამოვალელოების მომავალი კრება.

განმთავისუფლებელ ბრძოლას განთილზე, როდესაც ძირიან-ფესვიანათ შეიწყა ჩვენი საზოგადოებრივი და სახელმწიფო მდგომარეობა, დიხდა სამღვდლოების საკითხი. ბიუროკრატის მომაკვდინებელი ფორმალისმი და იერარხია გამეფდა სარწმუნოების საქმეში და კინალამ ამოართვა მის „სოველმყოფელი სული“. საჭირო გახდა სკულის საქმის ბიუროკრატის ბასრ კლანჭებისაგან გამოვლენა. ამასთან აუცილებელ მოთხოვნილებათ გადაიქცა ეკლესიის იმ სიმღვლეზე დაყენება, სადაც პოლიტიკის აღდგომა არა აქვს. სამღვდლოების პროგრესიულმა ნაწილმა კარგათ შეიგნო ცხოვრების მოთხოვნილებანი და ხმა აღიძვლა საეკლესიო საქმეების რეფორმების შესახებ. დაბალი სამღვდლოება მიშინ უნდობლობას უცხადებდა ბიუროკრატის მექომაგე მტროპოლიტებისკოპოზებს და ამისათვის თავისთავით დაიბადა „კრების“ საკრებათა საეკლესიო საქმეების მოსაფესრეგებლათ. ეს იყო 1905 წლის დასაწყისში. იმ ხანაში სმოქალაქო პრესამ დიდი კამათი გამართა საეკლესიო რეფორმებს შესახებ და თანაგრძობა გამოუცხადა სამღვდლოების საქმეს. ბიუროკრატია ყოყმანობდა, არ იცოდა რა ექნა. გავიდა დრო. გამეფდა ლოზუნგი: „უკან, პლევესკინ!“ რეალურ ძალთა განწყობილება ჯერ-ჯერობით ხელს უწყობს ბიუროკრატის და იმით ცდილობს მომკოს, რაც მოსამქელია. დღეს ჩვენში ერთი უმთავრესი

პროცესი სწარმოვებ—უნდათ კონსტიტუციური ცხოვრება თვითმპყრობელობის კლავატში მოათავსონ.

რასაკვირველია, ასეთ პოლიტიკურ პირობებში არ განხორციელდებოდა პროგრესული სამღვდლოების სურვილები. ბიუროკრატამ გარეგანი სახე დატოვა, მარა შინაური მთლათ ამოართვა კეთილ განზრახვას. კრება მართალია მოხდება მარა ის ვერ გამოხატავს სამღვდლოების ნამდვილ სურვილებს.

სამი ძირითადი პრინციპი იყო აღიარებული, როგორც conditio sine qua non ხალხის ნამდვილ სურვილების გამოხატვისა. ეს პრინციპები შემდეგია: ა) საყოველთაო, პირდაპირი, თანასწორი, ფრთხილი და პროპორციონალური ხმის უფლება, ბ) გადამწყვეტი უფლებით მონაწილეობა, როგორც შვი და თვით სამღვდლოების, ისე დანარჩენ მართლმადიდებელთათვის და გ) ერთგვარი ხმა ყველასათვის. რასაკვირველია, არც ერთი შემოადინებული პრინციპი არაა დღეს დატული. განზრახული და ოფიციალურათ დაკანონებული კრება მოხდება შემდეგ პირობებში: კრება შედგება ებისკოპოზებისაგან და სამღვდლოების და მართლმადიდებელთა წარმომადგენელთაგან. ეპარქიალური ეპისკოპოზები აუცილებლივ ესწრებიან კრებას; ვიკარები და გადაყენებულნი მხოლოდ უშინდესი სინოდს მოწვევიან. თუ საეკლესიო საქმეების გამო ეპარქიის ეპისკოპოზებს არ ექნებათ შეძლება კრება დაეწარონ, მაშინ ისინი თავის მაგერ გადამწყვეტი ხით საკუთარ მოადგოლეს გზავნიან. რაც შეეხება სამღვდლოების და მართლმადიდებელთა, იქ სხვაგვარი წესებია დაარსებული. არჩევნები ეპარქიიდან ხდება მრევლის, ბოლოჩინის და ეპარქიის კრებებზე. მრევლის კრებაზე ხალხი ირჩევს ერთ რწმუნებულს. ხალხის რწმუნებულთებთან ერთათ ბლოლოჩინების კრებებზე სამღვდლოება ირჩევს ერთ მღვდელს და ერთს ერის კაცს ამრჩევლებათ, ეპარქიალურ კრებისათვის, ხალხი თავის მხრივ ირჩევს სამღვდელს და სამ ერის კაცს, რამელთაგან ეპარქიალური ეპისკოპოზი ირჩევს ერთ მღვდელს და ერთ ხალხის წარმომადგენელს კრებაზე დასასწრებლათ. კრებს წევრს მღვდელს და ერის კაცს უფლება აქვს ჩაეროს კრების ყველა საქმეების და საკითხების გარეგანში, მარა მარტო ეპისკოპოზები და მათი მთადგოეკება ადგენენ და ხელს აწვენენ გადაწყვეტილებებს და რეზოლუციებს. კრება მოწვეული იქნება მოსკოვში. კრების პრეზიდიუმი დანიშნულია და შესდგება პეტერბურგის, მოსკოვის და კიევის მიტროპოლიტებისაგან...

ასეთია ის პირობები, რომელშიაც სამღვდლოების კრება მოხდება. ვისი ხმა იქნება იქ უმრავლესობის ხმა—ეპისკოპოზ ველოგის თუ დეკანოზი რენევის? რასაკვირველია, პირველის. ამისათვის თვთრი სამღვდლოება უკვე პროტესტს უცხადებს კრების შემადგენლობის შესახებ. „ნოვოე ვრემია“ გადმოგვცემს, რომ პეტერბურგში მომხდარა მღვდლების კრება. კრებას დასწრებია 79 მღვდელი პეტერბურგიდან, ტვერის ეპარქიიდან—4, მოსკოვიდან—5, კავკასიიდან ექვსი სომხის მღვდელი და ერთი ეპისკოპოზი. კრებას დიდი კამათის შემდეგ გადაწყვეტილია არ მიადან მანწილეობა მომავალ კრებაში, რადგან ის მეტათ დამანწილეულ საარჩევნო პრინციპზე და რადგან მღვდლებს და ერის კაცთ არ აქვთ კრებაზე გადაწყვეტი ხმა.

სინტერესოა, რას იტყვის ჩვენი სამღვდლოება? სინტერესოა, რას იტყვის ჩვენი სამღვდლოება?

აღმოსავლური პრესა

გაზ. „ისარა“ გაქმნილია მეთაური წერილი, რომლის ავტორი ისტორიულ-ლოთ მოსტოვაჟი: სოციალდემოკრატებმა შეგვეხმეს და დავანერგო; მათ დავიყარეს ხმები:

სოც. დემოკრატების ხალხის მოხატულობა სოციალისტობა, თორემ ნამდვილად ისინი ხალხის მტრები არიან, მუშებისა და ბატონ-ყმობის აღდგენა უნდათო.

ვინ დასწამა ს. ფედერალისტებს მუშაობისა და ბატონ-ყმობის აღდგენა, ჩვენ ეს არ ვიცით. ხოლო რაც შეეხება იმას, რომ ს. ფედერალისტებს სოციალისტობის ანაფერი სცხიათ გარდა სოციალისტურ ფრაზებისა, ანაფერად ვამტკიცებთ ჩვენი ბრალდება; მუდამ უფიქროს ფაქტებით დასაბუთებული. საჭირო ფაქტებს კი ს. ფედერალისტები საკმაოდ გვძლევენ ხოლმე. თუ, ესოციალისტთა თურდა მათი უკანასკნელი წერილი. ისინი თავს იპატივებენ ჩვენი ბრალდებისაგან იმით, რომ აცხადებენ: ს. ფედერალისტები მუშა ხალხს კი არ ებრძვიან არამედ სოც. დემ. ებრძვიანო. მაგრამ სოც. დემოკრატია გარდა მისივე, ვინმე მოხელეების დასი კი არ არის, არამედ იგია თვით მუშა ხალხის ნაწილი, რომელსაც შეუგნია თავისი კლასური მდგომარეობა, შეუდგენია საკუთარი პოლიტიკური ორგანიზაცია და წინ უძღვის და მეთაურობს მთელ მუშა ხალხს. მის წინააღმდეგ ბრძოლა, რასაკვირველია, ხალხის მტრობა, და არა მუშაობისა. თითქოს „ისარას“ ესმოდეს ეს მარტივი აზრი, იგი სიტყვას ისწორებს: ჩვენ ნამდვილ სოც. დემოკრატებს კი არ ვებრძვიან, არამედ რუსეთის სოც. დემ. ადგილობრივ წარმომადგენელთა. მაგრამ ეს ჩვეულებრივი შავიზნული მანერაა. ასე, ამ დღეებში, რკოლკაჯავახა საჯარო განცხადებით ბრინისაგან წარმოთქმულ სიტყვის გამო (თუ სისამართის გარეშე მტერი დევნა სოციალისტებზე გამოვლენ საომარო) შეგ რაზმული ვაზეთი აქებდადღებდა საფრანგეთის სოციალისტებს; მათთან ბეზღისა, და ლანძღვა-თრევით იხსენიებდა რუსეთის ყველა სოციალისტებს, რომელნიც ნამდვილად ანაჩქისტები არიანო.

გაზ. „ისარა“ ადგილობრივ სოციალდემოკრატის თურმე იმითამ ებრძვის, რომ ესენი ვითომ უკანა ყოფნ, რომ ჭაბუკი ხალხს თვისი საკუთარი, თავისი განსაკუთრებული კირ-ვარამიც აქვს.

„ისარა“ რომ უტყვიათ კრუბს, ამას მოწმობს თუნდ ჩვენი მეთაური წერილი ამ ხე-თოდ დღის წინათ დაბეჭდილი „ჩვენს“ (№ 10).

შემდეგ, ვაზეთი თავს იპატივებს, რომ თუ ს. ფედერალისტებმა ს. დემოკრატის დეპუტატთა არჩევანს ამჯობინებენ ბურჟუა პარტიისთვის, ეს იმით რომ, მათის აზრით, სოციალისტებს ადვილი არ უნდა ჰქონდეთ ახლანდელ სათათბაროში. მერე რისინაო? ე, ხომ ანარქისტული თვალსაზრისით, ვინამ იქ არაფერი არ გაკეთებდეს? სოც. ფედერალისტები კვლავ ისწორებენ სიტყვას: როგორ არ შეიძლება იქ გავერდო ხალხის სასარგებლო რა? მარა ანს შესძლებენ მალოდ ბურჟუა-პარტიის სტეტი.

„ჩვენმა ბურჟუაზიულმა ოპოზიციამ უფრო მეტი წავალოვით ახლანდელ პარტიებში მთავრობას, ვიდრე სოციალისტურ პარტიებში რასაკვირველია სათათბაროში.“ მერე როგორ მოხდა, რომ ხალხს სასარგებლო ბურჟუაზი უფრო მეტს ავლევინა მთავრობას, ვიდრე თვით ხალხის ინტერესების დამცველი? ეს ს. ფედერალისტებს „სოციალისტების“ საიდუმლოებას შეადგენს. ვინა სოციალისტების ლაღატი სოციალისტების უარყოფა არ იქნებოდა, რომ სოც. პარტიას თავისი სადღესობა საქმე, თუნდა ამ საქმის ის ნაწილი, რაც სათათბაროს ეხება—მიენაბრებინა ბურჟუაზიულ ოპოზიციისათვის, თუნდა ეს ოპოზიცია არც სოციალდემოკრატული იყოს? ვინა სოციალისტური პარტია ვალდებული არ არის თავის უღმობილის კრიტიკით მუდამ სჯობდეს ბურჟუაზიულ ოპოზიციის მოქმედებას? მაგრამ თქვენც არ მომკვდეთ. როგორ?—კითხულობს პოლიტიკურ კრეტიზმით აღრავსე, ვაგზნებელი ავტორი „ისარისა“.

„კრეტიზმის წინააღმდეგობა? ბურჟუაზიულ დემოკრატისთან ბრძოლა? მაგრამ ეს ხომ ნამდვილი სისულელე იქნება?“ აფერუმ თქვენს სოციალისტობას! სასაცილო უფრო ის არის, რომ ჩვენ ს. ფედერალისტები, ამ შემთხვევაში, თავის სისულელეში იმორწმუნდნენ... პლეხანოვს.

O sancta simplicitas!

გარდაქცეულ, ცხოვრებაში! დღეს ხომ მხოლოდ ადამიანებზე შეიძლება ნადირობა, დღეს ხომ მხოლოდ დღემოდ ადამიანებს შეუძლიანთ მოსარეკში გასვლა...

დღეს ხომ ჩვენ, მხოლოდ ჩვენ, მომავლდანი გამოვურეკივართ ტყის ნადირებშით საბურთალოზე და ნაგვეს ძაღლებით გვფუტვინებ ადამიანობის სათუთ ქათოსს.

არა, არა, ამგვარ ნადირობა ტრფილი არა ვარ, არა! თუ, სიამოვნებით კი გვფუტვინებთ უკრუზავა ქოჯაკს, ელიგეშა რომ მოუსევით უმწეო ადამიანზე!.. უკვდავ ღმერთთა უკვდავ ბედნიერებას შეინაცვლებოდა ჩემი გული სიამე, საყურთარის ხელით რომ შემეძლოს შუა გავვლიყო ძაღლიმობის ტახტზე გაბოძებული ბოროტება, რომელიც კალიგულას მოსისხლეობით აქარებებს პიი მე-VII ინკვიზიტორობას და დავემილი, ცოფიანი ძაღლები, ეს ლოცვარონთა ხროვა, მიუსევით ადამიანთა ადამიანობის შესასანსლაო...

მახსოვს საბერძნეთის ზღაპრული მონადირე ავტონი, მისი უხადლო მშვილდოსნობა, მისი საარაკო, შავბედათი აღსასრული.

ეს იმ დროს იყო, როდესაც ატატიკის ბრწყინვალე მზე აპოლონის შუქმინარობას უზიარებდა საბერძნეთის სამყაროს და რიყაყის სინათლეს ჰყენდა თავისუფალ ათინის თავისუფალ, უქველეს რესპუბლიკას.

მაშინ ელლადის ძეთა მოდიმარე ბედი შუქურ ვარსკვლავთა საშვეფოს ეთამაშებოდა.

ეს იმ დროს იყო, როდესაც ზღვათა ღმერთი—ნეპტუნი ლოცვა-კურთხევით ისტუმრებდა იალქნიან გემებს ათინის ნაპირებიდან ოქროს მატყლოვან ვერძის სამშობლო კერაზე, კოლხიდის ედემის კიდებისაკენ. იმ დროს, მშვენიერა მშვენი ღმერთი—ვენერა სინახესა და სინარინარსა ჰყენდა საბერძნეთის ბანოვანთა

ახალი ამბები

საქმიანობის შესახებ. თფილისის გუბერნატორის თანამდებობას აღმსრულებელი წინადადებას აძლევს თფილისის ყველა სამრეწველო დაწესებულება პარტიისთვის მოვიდნენ კრებაზე, რომელიც დანიშნულია 30 სექტემბერს, დილის 12 საათზე თფილისის საგუბერნორო გამგეობის დარბაზში საერთო მოსალოაპარაკებლათ იმ კითხვის შესახებ, თუ როგორ უნდა მოეწყოს ავთომყოფობის დროს დახმარება მუშებისათვის შემოსვენებულ სამრეწველო დაწესებულებაში, რა ტიპის ორგანიზაცია იქნება ამ მიზნის მისაღწევათ საჭირო.

ახალი პარტიკტი. ამ ეპათ ქალაქის გამგეობა ქალაქის ტენიკ-ინვენტრებთან ერთად იმუშავებს პროექტს, რომელიც შეეხება დიდუბრიდან მიხაილოვის პროსპექტისაკენ გამოყვანილ ახალი არხის დახურვას. საქმე იმაში მდგომარეობს, რომ ეს არხი დიდი ხანია რაც უსუფთაობის ბუდეთ არის ცნობილი. რამდენჯერ ქალაქის ავგეობისა და თვით მცხოვრებლებსაც, ვის ეზოებზე-დაც ეს არხი არის გვეჯანილი, მიუტყევიათ ყურადღება, მაგრამ დღევანდლამდის ვერაფრით ვერ უშველიათ. ახლა ქალ. გამგეობა მოუწოდებს მცხოვრებლებს დახმარებას ამ საქმეში. როგორც გადმოგვცეს, მცხოვრებლები აღუთქვამენ რომაწილებს მიღებას იმ ხარჯებში, რომელიც გამგეობას ექნება არხის დახურვით.

თავის მოკვლა. 21 სექტემბერს, დილით 11 ს. და 30 წ., მეტეხის ციხეში ტუსაღების სეირნობის დროს ფეხის ადგილში უნახავთ მოკლული გვამი ტუსაღის საკ სიმონოვისა, რომელსაც დანა ქონია დაკრული მუცელში. სიმონოვი დატუსაღებული ციხეში საკო ხოსროვის მკვლელობის გამო, როგორც ცნობებიდან ჩანს, ამას წინათ სიმონოვი შესულა ხოსროვის დუქანში და მისთვის დაუპირებთ ფული მოუთხოვია; ხოსროვის უარი უთქვამს მისთვის.

შუამდგომლობა ქალ. გამგეობაში. თფილისის სასტუმროების, რესტორანების და ტრაქტერების პატრონთა დამხმარე საზოგადოების გამგეობას შუამდგომლობით მიუმართავს ქალაქის გამგეობის მდიანობას და ქალწულთა დარჩენილ, ნადირობის ღმერთს—დიანას ქებათაქებას უგალობდა ზენაარს სირინოზთა გუნდი, მის თვალწარმტაც სემეფუგოში. იქ, თვალწვედნელ მთაველთა შეფერადებულ დღე-ღარანტებში, თუ ზღვის პირათ, თავისუფლათ ანავარდებდა ზღაპრული მონადირე აქტეონი, თავის ერთ-ერთის გარბალოთ.

ისეთი მალხაზი და ცქვიტი, ისეთი გონიერი და აბლოიანი იყო აქტეონის თანშეზრდილი და მისი ნაგეში გარბალოსი, რომ პატრონის თვალებში ამოიკითხავდა მის სურვილს, მის გულსნახლებს და მის წინაშე, სამშვილო მანძალზე გამოუქროლებდა ჯავარ აწილი გასულ ტახს, ყელ ქედანა ხანჯვლიან დათეს, ზურგზე რტებ დაყრილ ირემს თუ სხვა აძურწულ ნადირს.

დიანა კი სადმე წამოხრილ ქედზე, ქანდრის ქვეშ, ან დანაკის ქვეწარინში მიმდგარ წეროში მხარტეობზე მიწოლილი, დიდსულოვნათ იღიმებოდა და გულს ანავარდებდა ნადირობის ცქერაში.

ხან კი, როდესაც დღეთაბრევი ტრფილი მოუვლიდა, თვითონაც სტყარტნიდა ორბის ფრთაზე აგებულ შხაინისარს, ტრალი მინდორზე გაქუსლულ ჯერიანს და აქტეონის წინ, მიუწოდებლ სასწაულათ, მიწაზე გაშლართავდა.

თვალთ-უჩინარი იყო დიანა მომავლდეთათვის, ადამიანის გამუსუნავებულ თვალს არაოდეს არ ეხილნა მისი მშვენიერება, მისი მზეთუნახაობა, მისი ქალწულბრევი, ოლიმპიური კდემამოსილება.

მონადირე აქტეონი ქურღმა იყო ნადირობის უხილავ ღმერთისა. იგი დღე მუდამ შიგ რჩეულს ზვარას სწირავდა დიანას სასხვერბოლზე, მაგრამ მისი თვალი ჯერ არ გაბედნიერებულყოფილი დიანას ხილვით, მისი გონება ვერ მისწვდებოდა ღმერთთა სამყაროს. აქტეონი მუწევი მთავანებელი იყო მისი. ხოლო, როდესაც კი მშვილდისარს აიღებდა ხელში და დიანას სამფლობელოში შეაბიჯებდა ფეხს, სასოებით ახსენებდა მის სახელს და გა-

ბისათვის, რათა გაგეობა შევიდეს მათ მდგომარეობაში ამ კრიზისის დროს და შეემოძროს მათ ვადასაბედი, რომელიც გაწერილ იქნება მათზე 1908 წელს.

უბედური შემთხვევა. როგორც „ზაკავაზი“-ს ატკობინებენ თელავიდან, სოფ. წინადალში საუფლისწულო მამულის ყარაულს ალექსი მათეაშვილს თოფი გაგარდნია და დაუჭრია ორი ადგილობრივი მუშა.

ქალაქის გამგეობის დადგენილება. გამგეობამ იქონია რა მსჯელობა ვართანოვის მიერ ვაზეთ „ზაკავაზი“-ში დაბეჭდილ წერილის შესახებ, სადაც ვართანოვი მთელს გამგეობას იწვევს სამედიატორო სასამართლოში, სცნო ამნიარი სპიტიელი ვართანოვის დიდ დანაშაულათ. ამისათვის დადგინდა 1-ლი ოქტომბრამდის ვართანოვმა შემოიტანოს თხოვნა გამგეობაში სასხებრიდან გასვლის შესახებ, წინააღმდეგ შემთხვევაში, იგი უამისოთაც დახოვნილ იქნება ადგილიდან.

პოლიციისგან შუამდგომლობა. ქალაქის გამგეობის დადგენილებით 22 სექტემბერს ქალაქის საგუბროსამეურნეო დაწესებულების ზედამხედველმა ერთ გამგეობის წევრთან ერთად მიმართა თფილისის პოლიციისტებს, რათა პოლიციისტებმა განკარგულემა მოახდინოს ყველა ბოქაულების საყურადღებოთ დანებარენ ისინი ქალაქის გადსახლებეს ამკრეფ აგენტებს ფულის შეგროვებაში იმ მამულებზე, რომლებსაც პატრონებს დაიწვევიათ და დღევანდლამდის ხვედრ ფულს არ იძლევიან.

გამოფენა. 30 სექტემბერს ზუბალოვის სახალხო სახლში გაიხსნება ხელოვნურ სურათების გამოფენა. გამოფენას მართავს კავკასიის ხელოვნების გამგეობის მდიანი საზოგადოება.

გაჩხრეკა. 22 სექტემბერს მეორეთ გაჩხრეკა ამ მოკლე ხანში სტამბა ს. ვ. ელიგაროვისა. არაფერი საწინააღმდეგო არ აღმოუჩნიათ.

სომხური ვაზეთი. დღეს 23 სექტემბერს გამოვა სომხურ ენაზე ვაზეთი „შავი“-ო.

წარმოდგენა. დღეს 23 სექტემბერს „რენესანსი“-ს თეატრში „პეპო“-ს მავიერ წარმოდგენილ იქნება ოთხმოქმედებიანი პრესტ. რამიშვილისა „მეზობლები“. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე.

მარჯვენას შესთხოვდა. მისი ერთგული გარბალოსი კი, იმ დროს, ცქერათ იყო გადაქცეული და ჩამოკეცილი ყურები მქვიტათ მალლა აეწია. მისი გულისთქმა იმ წუთას მხოლოდ ერთი იყო: ცოცხლივ მოეტყუნა მშველის ნუკრი, ყურით დათვრია დათვის ბელი, კანკით, ეზურგულთა ლომის ელივისათვის, კბილით დაეხარა აფთარი, ყანყარტოვის სწლომოდა გალექებულ, ენა-გადმოგდებულ მარტორქას და თავის პატრონის თვალწინ განერთხო. გარბალოსი ერთგული და თვავანწირული მსახური იყო აქტეონისა, როგორც ყველა ძაღლი თავის მოსყვარულე პატრონისა...

ერთხელ, გარეყარისას, იუბიტრმა გემოიხედა ოლიმპის მწვერვლიდან. მის გაბრწყინებულ სხის შუქმინარობა, მისი სხივებით მოეფინა ათინის მთავარიან მიდამოს. დედამიწის ზურგზე ბუსუსათ აყრილმა ბალოხებმა ღმერთთა ვი, დანამული თვალეები შეანათეს სიცოცხლისა და სითბოს საღაროს, ხეებმა მკლავები შეიბერტყეს, ხასხასა ფოთლებმა ტაში დაუქრეს. ფრთოსნები კი მოკყენენ დაუსრულებელი ქულიბინი და დეთაბრევის დიდისილით ახმეტებლიეს ტვე და ველი, ბარი და მთა. დიანას სამწყსოც გამოშლილიყო მთის ქედებზე. აყრილ არჯაკლიანში კამარას აკეთებდენ ქრელი, ძუძუთა მშველის ნუკრები. შორს, დღე-ღარანტებში, მაცულოვან ბუქნარებში, ირმის ჯოჯი დოყიდა ნახარდ ნეკრს საუბზეთ იცოხნიდა. ჩადუნებში ძუ-დათვი ტლანქათ ებღლარძუნებოდა, მის ქვეშ პარედმა მწოლებრი, განებეივრებულ ხედას. სალ კლდეებში კი, იქ სადაც, მკლავებ-გამბეულ მთების მკერდზე ბაბაყულავით ამოხილულიყო შავი, ტინის დაქმანული მთა, რქა მოკაუქებელა ფსიტები ჯამბაზურათ ხტებოდენ ერთს კლდიდან მეორეზე და იქით, უსკრულ ნაპარლზე რქებით ეკიდებოდენ.

—ხააუუ! ხააუუ!—გისმობდა არჯაკლიანში მოკუნტრუშე მშველის ხავილი.

წარმოდგენა. დღეს 23 სექტემბერს ორთაქალის სახალხო თეატრში (ანაქურიო) გაიხსნება დღევანდელი ფასებით სცენის მოყვარულე მკერქართული წარმოდგენა „პეპო“-ს კომედია-ს მოქ. სუნდუკიანისა და ახალი პრესა ვაქართა ცხოვრებიდან „ბოიკოტი“. ი. გრიშაშვილისა, დასაწყისი საღამოს 7 საათზე.

დაცემა. 22 სექტემბერს, საღამოს 8 საათზე წყნეთის ქუჩაზე რამდენიმე შეიარაღებული მძარცველნი თავს დასხპიან საქონლის საწყობს. რადგანაც ყარაულებს თავის დროზე გაუგიათ, სოლო აუტეხიათ და მძარცველები გაუფანტავთ, პოლიციის ამის გამო შეუპყრია ოთხი კაცი, რომელნიც შემთხვევით ამ დროს ერთ ნაცნობთან ყოფილან სახლში.

თვ. გენ. გუბერნატორის განკარგულებაში: ბესარაბი ქყადუს და პლატონ ბურკის, როგორც საზოგადოებისათვის მავნე პირებს, აეკრძალათ ცხოვრება თფილისის გუბერნიაში სამხედრო წესების მოხსნამდის.—სიღნაღის მაზრის სოფ. ფხოვლის მცხოვრებს ალექსი ჩიკლაშვილსა როგორც მავნე პირს საზოგადოებისათვის აეკრძალა ცხოვრება თფილისის გუბერნიაში სამხედრო წესების მოხსნამდის.—თფილისის მცხოვრებ დაგ. ჯანგუგაზოვს, პოლიციის კანონიერი მოთხოვნილების შეუსრულებლობისათვის მიესაჯა ერთი თვით ციხე და ჯარიმა 100 მან. თვ. მცხოვრებნი: ფეოლიანის ქუჩაზე № 20 ალექსანდრე გრიჭურავი; 10 №. დ. ქიქოძე; კრსნოგორის ქუჩაზე № 18 ამირდელიოვი და თუმანოვის ქუჩაზე № 30 ავადგანიანი სავალდებულო დადგენილების სადარგესო სტოლის შესახებ დარღვევისათვის დაჯარიმებულ იქნენ: პირველი ორი 25 მანეთით თითო; უკანასკნელი 15 მან. გორის მაზრის სოფ. ქარელის მცხოვრებ ილია გოჩაშვილს, როგორც საზოგადოებრივ მისათვის მავნე პირს, აეკრძალა ცხოვრება თფილისის გუბერნიაში სამხედრო წესების მოხსნამდის.

21 სექტემბერს ირაკლი ზუნდაძის რესტორანიდან ბასენის ქუჩაზე მილოვის სახლში

დიანა კი, ზენაარს სირინოზთა გუნდით გარემორტყმული დიანა, ჩამოშვებულიყო ძირს, ტბის პირათ, რომელსაც მუდმივ გუშავათ აყრილი ლერწმინა მოსჯარებოდა და ტბის ზვირთებში ქუუპალობდა.

ცივი იყო მისი ზვირთები, ვით მყინვარის თერთ ჩაფხუტი, ანკარა, ვით მთისა ბროლი, ლურჯი, როგორც ფირუსის სარკე, მოდივლიყვე, ვით ვაზურმუხტებულო ჯეჯილი, ღრპა, როგორც ადამიანის გულა, მთრთოლავარე, ვით გალატეთა აცისის მკლავებში.

სირინოზთა დილინი ბანს ეუბნებოდა მომღერალ ტბის ზვირთებს;—დიანას ქეპარა, ბამბის ბულთასავით სპეტაკ კანზე ხორკლებივით დასხელოდა აქავებულ ტბის წინწკლები და მარგალიტებივით ბრჭყალებდენ მზის სხივებზე.

ტაკე ვაპნაზებოდა დიანას სინახეს და სათუთათ აგორებდა პატარა ზვირთებს მის ფთქა სხეულზე, თითქო ვნებით დამთვარი შხავი ელამუნება შეხატკბილებულ მიჯნურს, თითქო მთის წყაროთ ქვეულ აცისის ტბის ტალღებში უბოვინა თავისი სატრფო გალატეთა და მიწის შვილი ღმერთთა ასულს ეუბტებოდა.

ღვთაებრივი იყო დილინი იგი, ზენაარსი იყო სინახე და მზეთა-მზეობა მოკუუპალებ დიანასი. იუბიტრსაც კი ეკრძალებოდა დიანას ქალწულბრევი კდემამოსილებისა და თავის სხივოსან თვალებს მოკრძალებით არიდებდა, ლერწმინა ჩეროში მოლადღებ დიანას.

დიანა დეთაბრევით გარინდებულყოფი.—ღააფ!.. ღააფ!.. ღააფ!..—გისმობდა შორს გარბალოსის ყეფა. იგი, აქტეონის მიერდაკოდილ ირემს კვალზე მოსდებოდა.

აქტეონი კი, ტბის პირათ წამოხრილ ქედზე, ბილიკს ასდევდა და ვაფაციცებით უთვალთვალებდა მომავალ მსხვერპლს. მის თვლი მოსტყა მოზიმიზე ტბის ლურჯმა სივრცემ და ერთს წუთს დაამტერდა მის ლერწმინათ მიმდგარ ნაპირებს. თვალეები ვაუფართოვდა, სუნთქვა შეეკ-

ილია უცნობს მოუპოვებს კურტელი ღირებუ-
ლი 200 მან. გვიკი მიუტანინათ მეგობრე გრიგორ
მერტივერე—უკანასკნელი შეფუკრით.

21 სექტემბერს საღამოს 8 ს. პოლიციას
შეუყარა სპანისეთის ქვეშევრდომი იხსავ არან-
ოალი სოლომა, (იგივე ბარათოვი) რომელიც
ამას წინათ თბილისის საგენერალ-სამხრეთ-
როდან გადასახლებულ ყოფილა და უკან დაბ-
რუნებულა.

21 სექტემბერს საღამოს 10 ს. ელისაბე-
დის ქუჩაზე 140 № სახლში რევოლვერის
ტყვიით თავი მოუკლავს რკინის გზის მოსამა-
ხურე ადოლფ კირსტს.

პარტიების ცხოვრებიდან

მშვიდობიან განსჯებას ზეცხის ცენტ-
რალურმა კომიტეტმა. დაუგზავნა პრო-
ვინციალურ განყოფილებებს წერილი,
რომლითაც წინადადებას აძლევს მათ შე-
თანხმება შეკრან მხოლოდ ნამდვილ კონ-
სტიტუციონურ პარტიებთან და მოერი-
დონ შეთანხმებას 17 ოქტომბრის კავ-
შირთან და მასზე მარჯვნივ მდგომ პარ-
ტიებთან.

შრომის გუგუის ცენტ. კ. წინადა-
დება მისცა პროვინციალურ წევრებს,
საცა კი შეიძლება და რაც კი შეიძლე-
ბა, ცხოველი მონაწილეობა მიიღონ არ-
ჩენებში. ამასთან გუგუის ც. კ. მო-
მხრეა მქირო ბლოკის ნაროდნიკულ
ჯგუფებთან და სოც.-დ.-თან, ხოლო შე-
რახმულ საფრთხის დროს კი—ყველა
ოპოზიციურ ჯგუფებთან არა უმარჯვე-
ნეს კადეტებისა.

სოც.-დ.—თა პარტია. გაზეთების იმ
ცნობების გამო, რომ ზოგან გლეხებს და
მუშებს სოც.-რევ. აურჩევითა რწმუნე-
ბულაობით, სოც.-რ.—თან პარტიის ც. კ.
დაუგზავნა წერილი პარტ. ორგანიზა-
ციებში. ც. კ. წერს, რომ ჯერ ადგი-
ლებიდან სწორე ცნობები არ მიუღია
იმის გამოსარკვევად, თუ რა პირობებში
და რა მიზეზით ხდებოდა ეს. პარტამ რადგან
ამ ამავს შეუძლია ბევრი შეფიქრანოს
პარტიის პოლიტიკის შესახებ მესამე დღის
ბოკოტის საქმეში, ამას გამო ც. კ.
საქიროთ ცნობა გაახსენოს პარტიულ
ორგანიზაციებს, რომ პარტიის სამუშაოს
გადაწყვეტილებაში ბოკოტის შესახებ
არავითარი ცვლილება არ მომხდარა,
რადგან საბჭოს დადგენილებით პარ-
ტიის წევრთა მონაწილეობა არჩე-
ვებში გადაკრით უარყოფილია, ც. კ.

რა, აცახცახდა, მშვიდდის. რი ხელიდან
გაუვარდა: მის წინ იყო ნადირობის ღერ-
თა—ღიანა თავის ღვთაებრივის სიმშვე-
ნით. მისი ძუძუგაშლილი აფეთქილი, ტრ-
ველა, ბროლის მკერდი, მისი ოქროსფერი
კულულები, რომელიც მანტიასავით ზვი-
რთებში გაშლილიყო, ნაღვერდალს აღვი-
ვებდნენ კუზალონის სამსხვერპლოზე...
აქტიონიც მალათ ვნებათ იქცა და ხარ-
ბოთ, აღზნებულის გულისთქმით მისჩრე-
ბოდა, შიშველ სირინოზთა გუნდში მო-
ლივლივე შაშველ დიანას, რომელსაც
მხარზე მშვილდისარი ჰქონდა გადად-
ბული.

— დაფ!.. დაფ!.. დაფ!..—ისმო-
და ყვეა გარბალოსისა და აღლოიანის
ყნოსეთი კვალზე მოსდევდა დაკოდილი
ირემს.

— აფ! აფ! აფ! აფ!..—წაკვირებდა
მთელი ხროვა სხვა ძაღლებისაც.

მაგრამ აქტიონის თვალი და გული
მხოლოდ ერთს წერტილს დასჩერებოდა...
ღიანამ თვალი შეაპარა აქტიონს. მრ-
სხანე გულისწყრომა დააკვსა მოვლვა-
რე თვალებიდან, ხელი დაჰკრა ტბის ზე-
დაპირს და კუშტით შეძახა:

— ოი, საზოგადო, უღირსო მონაღ!..
შენი თავხედობა ჩემს სულგრძელობას
აღმებტება!.. აღარ გიხილონ თვალთა
ჩემთა!.. შენ, ნადირთ მელტეაგი, ნადი-
რათვე გაიფიქრებო!

მის ხმაზე დამფრთხალი სირინოზნი
ტბის ძირს ჩიკუქუნენ, ზვირთები ზვი-
რთებზე აგორდა და ქაშუი დაჰფარეს ღი-
ანას კდემამოსილება.

აქტიონი კი, ირმათ ქცეული აქტიონ-
ნი, იდგა უძრავით, ვით ქანდაკება და
შისის ძრწოლით თახხახებდა.

ღიანამ მოიმარჯვა მშვიდდისარი, გა-
მეტებით მოსწია მშვილდს, გულში დაჰ-
კოდა ირმათ ქცეული აქტიონი და მი-
ფარა თვალთუჩინარ წილში.

ტბა აღელდა, აბორგვდა და მთა მთა-
სა სტყორცნა.

აქტიონი კი, ირმათ ქცეული და ღი-
ანას ისრით დაკოდილი აქტიონი, სიმწე-

იმ აზრისა, რომ ს.—მის სახელით
რწმუნებულები არიან მხოლოდ თანამ-
გრძობნი და ამიტომ წინადადებას აძ-
ლევს ორგანიზაციებს ყოველი ღირსე-
მარონ, რომ შეასრულებინონ ამ თანამ-
გრძობთ პარტიის დირექტივები არჩე-
ვების მეორე საფეხურზე.

რუსის სახლსა კავშირის მთავარ საბ-
ჭომ განიხილა კახეთის საარჩევნო კამპა-
ნიის შესახებ. თავმჯდომარე დუბროვინი
ამტკიცებდა, საქიროა არჩევნებში მონა-
წილეობა, თუმცა კავშირის დამარცხება
მოეღისო. წინადადება შემთხვევაში კავ-
შირის წევრთა შორის ფებს მოიღვამს
აზრი კავშირის სრული უძღურების და
მთავარ საბჭოს უმოქმედობის შესახებო,
ეს გარემოება კი ადვილათ გამოიწვევს
კავშირიდან მრავალ წევრთა განდგომასო.

პროვინცია

გურია. პარსკეს, 14 სექტემბერს,
დაბა ხიდისთავის ლუქნები შემოკრეს და
გაჩხრკეს. დიპირეს რამოდენიმე კაცი
და ჩოხატაურში წაიყვანეს. ოთხს გარდა
ყველანი განათავისუფლეს მეორე დღეს.
ლანჩხუთში დიპირეს ექვსი კაცი და
ოზურგეთის საპრობილეში გაგზავნეს.
ქ. ოზურგეთში ამ ერთი კვირის წინათ
დაიპირეს ი. ქერქაძე. 13 სექტემბერს,
ქალაქში დიპირეს სამი კაცი. ბათუმში-
დან დაქერილი ამოიყვანეს ერთი სომეხი.
ს. ასკანიაში ეგზეკუციამ ორი დღე გა-
ატარა. ასკანის საზოგადოება დაჯარი-
მეს 1000 მანეთით, ეგზეკუციის ხარჯი
ორ დღეს დაჯდა 170 მანეთამდის.

15 სექტემბერს, ოზურგეთის სამხარო
კანცელარიაში დაიხსნა ყველა საზო-
გადოების მამასახლოსები და გამოუცხა-
დეს: ჩვენ მივიღეთ ცირკულიარი კავ-
კასიის ნამსტინკისაგან, რომელიც დაუ-
ყვენებლივ სისრულეში უნდა იქნას მო-
ყვანილი. ყველა სოფლებში უნდა შე-
მოვიღოთ საერთო დარაჯები. თვითონ
სოფლები უნდა გააკეთოს „პრივოვორი“,
ჩვენ დავსახელებთ კაცებს და ის პირე-
ნი იარჩიოს სოფლები, იარაღს ჩვენ მიე-
ცემთ და ჯამაგირი ხალხმა აძლიოსო.
ამას გარდა „პრივოვორში“ აღნიშნული
იყო, თუ თოფი დაეკარგა დარაჯს, სა-
ზოგადოება ვალდებული უნდა გახდეს
3,000 მანეთი ჯარიმა გადაიხადოს.
ეს დარაჯები იქნება სოფლის კანცელა-

რისაგან კაპარას კაპარაზე აკეთებდა, გა-
რბოდა უგზო უკვლოთ, აღმა დაღმა,
უმადლეს მწერვალთაგან თავზე ახტებო-
და, ღრუბელთა სამყაროში ცდიებდა მყუ-
დრო სავანეს. მკერდიდან, რძით ქცეუ-
ლი სისხლი, თქრალით სდიოდა და
ღრუბლებსა ეღვინებოდა. უკან მისდევდა
კვალ და კვალ გაფიქრებული ხროვა, მის
მიერ გაწვირნილი, ნაგებ ძაღლებისა და
სამყაროზე რდგა ერთი განგაში და წაკ-
ვიკავი.

ბოლოს, კამარათ შეკრულ ლეგია ცის
თაღზე, გაფიქრებულმა გარბალოსმა უკა-
ნასკნელი სკუპი გააკეთა, ბასრი კბილე-
ბი გაჰკრა ირმათ ქცეული თავის პატ-
რონს, შემოახია ნაზღვრვინი, ნაცრის-
ფერი, დაწმენილი ქათამი.

გაფიქრებულ ძაღლების ხროვამ კი
ლუქმა-ლუქმით ვაფათრა და განაწილა
მისი ლეში.

ასეთი იყო მწარე ბედი უბედურის
აქტიონისა, რომელმაც თავის კანდიერე-
ბით შეზღოდა და შეურაცხველი ღიანას
ღვთაებრივი კდემამოსილება.

ეს ზღაპარია, მიფი, მაგრამ ზღაპარიც
ხომ შეფერადებულ სინამდვილესა აშე-
ნებული. მის სამახსოვროთ, დღესაც, მო-
ცრიაგებულ ცის კიღურზე, მოსჩანს ხო-
ლმე ბილიკად დაქნული ლეგია ქცე-
ლი ნაცრისფერის ღრუბლებისა—ესაა
ზღაპრული „ირმის ნახტომი“.

დიად, განუშორებლათ თვალწინ მიდ-
გას აქტიონის მწარე ბედი, როდესაც გა-
მასხნებდა თავისუფლების თვალთმაქცი
მოჩვენება, როდესაც მომავლდებოდა ყუ-
ელა ის, აღრე და მიღე დასამიწებელი,
უკუღმართი უკუღმართობა, როდესაც
გავიხსენებ იმ უღირს სივრცეს, რომ
მეღმაც დაისაბუღარა ხალხის მოსარჩლე-
თ მოვლინებულ ლაშქრის თავგანწირულ
რახმებში.

თავისუფლების სახელით რამდენი ული-
რისი, მანკიანი ხელი ამართულა უფირ-
ხალხის დასაბეზრებლათ, რამდენი ძალ-
მომრეობა და აწიოკება განუტყდა წამე-
ბულ სამშობლო მხარეს დაგვიღი გარბა-

რებზეო. მამასახლისებმა განაცხადეს;
ხალხს დაეკვირვებით და მაგიერ პასუხს
მოვიტანთო.

ამ ერთი კვირის წინათ ნატანების
გზაზე ერთი ქურდ-ბაძაცებმა გაძარც-
ვეს მეურმე, რომელსაც მოქონდა მანუ-
ფაქტურის სხვა და სხვა საქონელი. ზო-
მები მიღებულია ქურდების აღმოსაჩენათ
ხალხის მხრივ.

მაზრის უფროსის თანაშემწეთ ოზურ-
გეთში გადაიყვანეს ლანჩხუთის „ცნო-
ბილი“ მოქალაქე მიქიაშვილი. როგორც
ამბობენ, ლანჩხუთში მისი მაგიერათ ვი-
ლაც სოფლის მწერალს ნიშნავნო.

ოზურგეთში მყოფი კახეთა ჯარი წა-
ვიდა. ჯერ-ჯერობით მის მაგიერ მოვი-
და ურალის კავაკები, ორი სოტნა.

როგორც ნამდვილ წყაროდან გავი-
გეთ, ოზურგეთის სატუსალოში ამ ექვსათ
თითო კამერაში ამ ბოლოს 40-მდე ტუ-
სალი ზის, ამის გამო უკანასკნელ დროს
ავთომყოფობა გახშირებული. ჯერ ცო-
ხეში მძიმეთ ავთ ყოფილა 40 ტუსალი.
ავთომყოფებისთვის არ არსებობს არც
ექიმი, არც წამლობა, და არც კერძო
საწოლი საავთმყოფო. ადვილი მოსა-
ლოდნელია ციხეში გადამდები სენი გა-
ჩნდეს.

შერკულები

საარჩევნო კამპანია.

პეტერბურგში კადეტთა პარტიის 15
სექტემბრისათვის დანიშნული ქონდა წი-
ნასწარი-საარჩევნო კრება, მაგრამ აღმ-
ნისტრაციამ ნება არ დართო და ამის
მიზეზიც კი არ დაასახელა. კრებას კადე-
ტები მართავდნენ სავსებით თანხმათ 4
მარტის კანონისა „კრების თავისუფლე-
ბის“ შესახებ. კადეტების ასეთი კრების
აკრძალვისა დიდ მნიშვნელობას აწერენ.

მეორე დღის ვოფადა დეპუტა-
ტა პარტია, რომელიც გლეხებმა რწმუ-
ნებულათ აირჩიეს, აღმნიშტრაციამ ამო-
შალა რწმუნებულთა სიდიდან.

— პანსკის მაზრაში წვრილმა მემამუ-
ლებმა აირჩიეს 47 რწმუნებული. ყველა
არჩეულთა მემარჯვენე მღვდლები არიან.

— მინსკის მაზრის სნოვსკის ვოლოსტ-
ში გლეხებმა რწმუნებულთა აირჩიეს
პოლიტიკურ საქმეზე დატუსალებული
გლეხი სოპნუკი, ყოფილი ვიბორჩიკი.
გლეხებს იმედი აქვთ, რომ მას განთა-
ვისუფლებენ.

ლოსების ვალმასებულ თავაშვებულები-
საგან! რამდენჯერ მისჩრებია უწმინდუ-
რის გულისთქმით დღევანდელი აქტიონ-
ნი ხალხის წმინდათა წმინდას! რამდენჯერ
შეუბღალია მისი სულის ღვთაებრივი სა-
ლარო, მისი სათაყვანო წმინდა ტრაპეზი!
სად ბეგარა და ხარკი, სად ქალწულე-
ბრივ უმანკობის წაგლეჯა, სად მებრძო-
ლის ნიღაბქვეშ ფირალობა და ავახაკო-
ბა, სად მლაღაღებლის სახელით საარყე-
ქვაბებში ხატების ხარშვა... ეგ, ყველა
ის წაღმართი უკუღმართობა რომ ერთათ
შეგადღლოთ, ორთავა არწივის ქორბუ-
ღიან სამეფოში გაჯოჯოხეთებულ ძალ-
მომრეობას ფერი უკრათება...

შენ კი, ხალხის დარაჯათ მოვლინე-
ბული აქტიონ, შენ,—უკუღმართობის
წინააღმდეგ გალაშქრებული მონადირე,
შენ,—რომელსაც შენის ნაგვისი გარბა-
ლოსებით თავს გიღვია და ძაღმაც ცო-
ცხალოთ და მკვდართა განსჯა, შენ, ხალ-
ხის მკერდზე ნაშობო და მის მოსარჩლე-
ობაში გამოწრთვნილო, გასაღვლევებო-
ლო, აქტიონ, რას გატყვენილხარ? რას
დაგიღვია ყური? რაღას ელი? ნუ თუ
დაგაიწყდა შენი მოწოდება?

ნუ თუ არ იცი, რომ ხალხის რისხვა,
ღმერთთა რისხვას აღმებტება? ნუ თუ არ
იცი, რომ ხალხია შემოქმედი თვითღმერ-
თებისაც და ხალხივეა მათი შემსუსტე-
ლი!

მაშ, ფხოზლათ იყავ, გონს მოდი აქ-
ტიონ!

შენს რახმებში გულღვარდობიანობა და
თავხედობა შემოპარულია, შენს სისიცო-
ცხლო გულში ჩრჩილს დაუბუღინა და
გულს გიღრღინს! გონს მოდი, აქტიონ!
ალაგმე მხაკრობა და მუხანათობა, მო-
სწე პირქუში ცბიერება და გველაძუ-
ბა, განდევნე შენის რახმებიდან ორპი-
რობა და ორგულობა...

გაფრთხილდი, აქტიონ! თორემ შენ
მიერ ნაგეში გარბალოსი შენვე გაგვათ-
რავს, შენ მიერ გაღმერთებული დემასი
—ღიანობას გაგიწევს.

— ვილნოში ანკეტით მოკრეფილ
ცნობებიდან გამოიკვია, რომ რუსთა
კურიაში საიმედოა პროგრესისტების გა-
მარჯვება. „მოკავშირეთა“ შანსები დაეცა.
— გეზ. „რეზ“-ის გამოანგარიშებით,
40-მდე ვოლოსტში გლეხების-მიერ არ-
ჩეულ რწმუნებულთაგან 829 ოპოზიციის
ეკუთვნის, ხოლო 420 მემარჯვენე და
ზომიერია.

— ელისავეტგრადის მაზრის წვრილ
მემამულეთა არჩევნებზე 1,400 კაციდან
გამოცხადდა სულ 15. გამოიკვია, რომ
მოუსუფლელობის მიზეზი ყოფილა მხოლოდ
არჩევნების ვადის გაუფრებლობა. 15 კაცს
შეეძლო მხოლოდ ერთი რწმუნებული
აერჩიათ. მაგრამ როცა გამოიკვია, რომ
კანდიდატურა წამოაყენა „მოკავშირე“,
ერთმა არჩეველმა განაცხადა—არჩევნე-
ბში მონაწილეობას არ ვიღებ, რადგან
ვშიშვარ, რომ თუ ასეთი კანდიდატები
გავიღებ ღუმეში, ისინი არა თუ ამიწასა
არ მოგვეცემენ, რაც გვაქვს, იმასაც წა-
გვართმევენო. ცენზიც საქაო აღარ დარ-
ჩა და არჩევნებიც ჩაიშალა.

— ბარსენსკის მაზრის მრავალ ვოლოს-
ტებში გლეხთა რწმუნებულთა არჩევნე-
ბი აღარ მოხდა, რადგან გლეხებს არ
მისვლიათ უწყება და არ ცოდნიათ არ-
ჩევნების ვადა.

როგორ აუწიყვიათ „სემსკია ნაჩანა-
კება“ რწმუნებულთა ხერსონის გუბ-
ალექსანდრიაში? წვრილ მემამულეთა
არჩევნებზე მისულა სულ 4 კაცი. აღ-
მოჩნდა, რომ ბევრ ამომრჩეველს სრულიად
არ მიეღო ცნობა არჩევნების ვადის
შესახებ. ხსენებულ ოთხ კაცს კი არჩე-
ვების ამბავი შეშინებულთაგან გაზე-
თებიდან, არჩევნები მიიწე მოხდა და
თითქმის თითო აირჩიეს თავის თავი
ორმა „რეზ“-ის ნაჩანაკება.

— მოსკოვის გრადანაჩალიკა ნება
დართო მოსკოვის მაზრის მუშათა წარ-
მომადგენლებს გაემართათ წინასწარ-სა-
არჩევნო კრება. კრებაზე მოვიდა ასზე
მეტე მუშა. კრების მიზანი იყო არჩევნე-
ბის შესახებ მოლაპარაკება. კრების დაწყ-
ების წინ პოლიციის წარმომადგენელმა
მათხოვა მუშების მარშობა მათი ვინაო-
ბის და მათი წარმომადგენლების შესახებ.
ასეთი მოწოობა აღმოაჩნდა მხოლოდ 26
მუშას, რომლებიც კადეტ დაუშვეს კრე-
ბაზე. დანარჩენები უკან გააბრუნეს.
კრებაზე პოლიციის წარმომადგენელი

გონს მოდი, დემოსის მათაყვანებელო,
აქტიონ-იგი შენთვის იგივე დიანაა!

თქვენ კი, კაცობრიობის ნალექო ლო-
ცარებო, თქვენ დამყაბულ ქაობის
გესლიან ასბიდოს წიწილებო, ჩამოშორ-
დით ხალხის ქირისუფალთ, ნუ გვლისე-
ბით ხალხის მოსიყვარულე, მოსარჩლე
გულს, ნიღაბი მოიხადეთ, გადქეით გან-
ზე, ზორს!..

ნუ თუ არ კმარა, რაც აღამიანს ცრემ-
ლი და სისხლი ანთხევენეს ქეშმარტე-
ბის გზაზე, სამართლიანობის ძიებაში?!
ნუ თუ არ კმარა, რაც კვენსა და გმინვა,
წამება და შანთი განიცადა მორწმუნეთა
გულმა?! ნუ თუ არ კმარა, რაც ჯოჯო-
ხეთური ტანჯვა-წამება განიცადა კაცო-
ბრიობამ ბედნიერების ძიებაში?!

ოჰ, რატომ ერთათ არ დაგუბდება
ყველა ის ნადული ცრემლი და უმანკო
სისხლი, რაც წმინდა ტრაპეზის სახელი-
თა და საღიღებლათ დანახეულია გამხე-
ცებულ იგუიტების—ამ კაცობრიობის
დაუძინებელ ჯალათათა მიერ!.. რატომ
ერთ სისხლის მიღნარეთ არ მოსკდება
ყველა ის სისხლათ ნაწკრეტი, ნორჩ სი-
ცოცხლეთა დაფლეთილ გულის ბაღლა-
მი, რომ შიგ ჩამხნაღიყო მთელი მსოფ-
ლიოს ბოროტება და მასთან ერთათ
თქვენც წაეღვეთ სისხლით გაფლენილ
დემამიწის მკერდიდან!..

ნუ თუ არ კმარა ეგოდენი მსხვერპ-
ლი?! ნუ თუ არ კმარა ეგოდენი დენა,
ეგოდენი ცრემლი, რომ თქვენც,—სიცო-
ცხლის სახელით, გამამდინერებელ მე-
ბრძოლის ნიღაბქვეშ—არსებულ ჯოჯო-
ხეთს არ მიუმატოთ ახალი მუგუზალი?!
ნუ თუ არ კმარა ეგოდენი სიღუბეტი?!
ნუ თუ არ კმარა?!

ან ვინ მოგანიჭათ თქვენ უფლება ხალ-
ხის მოძღვრებისა?!

რომელმა აესულმა შთაგებრათ ეგ ბო-
როტა განზრახე, ეგ ღუმანი აზრი, რომ
ხალხის ბედალათ გამოხვიდეთ, მის წარ

თითოეულ ორატორს სიტყვას აწვეტი-
ნებდა, რადგან, მისი აზრით, ორატო-
რები საგანს უხვევდნენ. რა ჩინებულ
მუშების რწმუნებულთა არჩევნების არ
შესდგა. დანარჩენებში აირჩიეს მ უკი-
დურესი მემარცხენე და ერთი ზომიერი.

— ელისავეტგრადის ფაბრიკა-ზავოდე-
ბის მუშებმა რწმუნებულთათ აირჩიეს
სულ მემარცხენე, ერთი ზავოდის
გარდა, სადაც მოკავშირენი ქაობობდნენ.

— ვარშავაში რუსთა კურიაში წინას-
წარ საარჩევნო კრებაზე, რომელსაც 300
რუსი დაესწრა. კადეტი კრესტიანოვი,
რომელიც ოქტომბრისტების პარტიამის
არჩევდა, იძულებული შეიქნა შეიწყვი-
ტა სიტყვა და დააპირა კრებიდან წასე-
ლა, მაგრამ მას წინ გადაეღობენ „მო-
კავშირენი“ და არ გაუშვეს, აიძულეს
შოესმინა ოქტომბრისტის ალექსევის
მოსხენება, რომლის კანდიდატურასაც
ისინი (მოკავშირენი) მხარს უჭერენ.

— საარატოვში მოხდა ქალაქის პირ-
ველ კურიის ამსარჩეველთა წინასწარი სა-
არჩევნო კრება, რომელსაც დაესწრა ასამ-
ლე კაცი. ილაპარაკეს პირველათ კადე-
ტებმა, მათ სიტყვებს დამსწრენი ტაშის
ცემით ეგებებოდნენ. შემდეგ თავმჯლო-
მარემ წინადადება მისცა ელაპარაკნათ
სხვა პარტიების წარმომადგენლებს, მაგ-
რამ არავინ აღმოჩნდა მსურველი. ბოლოს,
როგორც იქნა, გახედა ლაპარაკი ოქ-
ტომბრისტმა აბსტრაქტოვამ და დაიწ-
ყო დაწერილ „რეზის“ კითხვა პირველი
ორი ღუმის მოქმედების შესახებ. „პირ-
ველ ღუმეში, თქვა მან, დებუტატებს
თავი ისე ეჭირათ, თითქო სამიკიტნოში
იყენო, და იმის მეტს არას აკეთებდენ,
რომ მინსტრებს უყვიროდნენ: ძირს,
დაიკარგვითო! და სხ. უმართებულო
სიტყვებმა ააშფოთა დამსწრენი და გაის-
მა ძახილი: „კმარა! არა გესტრს თქვენი
მოსმენაო“. აბსტრაქტოვი, თავმჯდომა-
მარის დახმარებით, განაგრძოს კითხვას,
ხმა უწყდება, ხელები უკანკლებს. მეორე
ღუმე, განაგრძო, პირველზე უკეთესი
არ გამოდგა, მასში აღმოჩნდნენ მოლა-
ლტენი და მეგის მკვლელნი, რომ-
ლებსაც ჩვენის სამშობლოს დაღუპვა უნ-
დოდათო“. დამსწრეთა შორის კვლავ
ჩოჩქოლია, კვლავს გაისმის ყვირილი
„კმარაო“. ორატორი ამაგებს ყველა
პარტიებს, რომლებიც კი 17 ოქტომბ-

საწყენდათ, მის მიერ ამართულ თავი-
სუფლების დროშის წასაბილწათ, შესა-
ლახველათ!..

ვინ მოკცათ თქვენ, ბოროტ, ავყია
ბავშვებს, ხელში სამართებელი?!

ვინ ჩაღვა ხალხისა და თქვენს ცოდვა-
ში, ვინ?!

ჯერ შეიყვარეთ სიცოცხლე მთელის
გულით, ჯერ განასტეკეთ თქვენს გულ-
ში აღამიანის სახე, ჯერ შეისისხლორკეთ
წამებულ, გატანჯულ ხალხის გულს, ჯერ
შეისწავლეთ მისი წყლული, შეიგნეთ
მისი ვარამი, გაიხიარეთ მისი სულისკვე-
თება, მისი გულის თქმა, გამონახეთ
თებრო მალამო მისი დასერილი გული-
სა და მერე მიუახლოვდით ფრთხილათ
მის დაწყლულბულ იარას!.. მერე!

ეხლა კი გულქვა ყსაბი ხართ თქვენ,
ურცხვ, თვალ-აბლესილ ჯალათათ მო-
ლანებულ ხართ ამირანის სამეუფოს!

თვითონ უვიცნი, თვალ ჩაშრეტლინი,
სინათლის მლაღაღებლათ ჰკიებთ თქვენს
თავს! თვით გაფიქრებული, გაფიქრებუ-
ლი მხეცნი, სიმხეცის მომპობათ ევლი-
ნებით უბრი, გაძვალტყავებულ ხალხს,
თვით მოწანი თქვენის ინდიანობისა,
თავისუფლების ნიღაბ-ქვეშ ამოვიწვლიათ
მოშხამული ხნალი!

თქვენ სახის მეტი არა შეგჩრჩენიათ რა
აღამიანისა!

შორს, კაცობრიობის წმინდა სამსხვერ-
პლოდან!.. თ

